

mig til et Forslag af denne Natur. Jeg troer sandelig ikke, at der, som af de nysnævnte ærede Rigsdagsmænd hittedes, fra den Side kan søges nogen Grund til at udskyde en saadan Ordning, om hvilken jeg nærer den fulde Overbeviisning, at den vil være heldig, at den mere end noget Andet vil bortjage den Splid eller Frygt, som mulig endnu hersker mellem Land og By, og at den vil give det klareste Beviis ihænde for, at deres Interesser ere de samme. Jeg troer ikke, det er rigtigt, hvad den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborgs Amts 1ste Valgkreds (Thune) hittedes, at Bektægterne bør gaae forud, men jeg mener, at de maae være underordnede selve Loven. I § 16 er der sagt, at Amts-kolebirectionen skal være tilstede ved Forhandlingerne af Skolefondens Budget; jeg har troet, at Grunden dertil var den, at den havde udarbejdet Forslagene, og at den altsaa skulde være tilstede for overhovedet at oplyse, at motivere sine Ansøelser, men da jeg veed, at det nu er Tilfældet flere Steder her i Landet, at at Dyr. Provster, liig Raadets Medlemmer, deeltage i Stemmegivningen over de enkelte Punkter, hvortil jeg efter min Overbeviisning maa ansee dem for uberettigede, skal jeg af den meget ærede Minister udbede mig et oplysende Tilsvær om, hvorvidt de virkelig have en saadan Ret eller ikke. Dette var det Væsentlige af hvad jeg for Diebliffet har at sige, saa at jeg ikke nu videre skal trætte det høitærede Thing, idet jeg forøvrigt i Meget kan henholde mig til hvad der igaar blev hittedes af den ærede Rigsdagsmand for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (C. M. Jespersen).

Richt: Jeg bad om Ordet igaar, da den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 3die Valgkreds (Jessen) udtalte sig, thi uagtet jeg maa erkjende hans langt dybere Indsigt i disse Forhold og hans langt større Kjenndskab til, hvad denne Lov vil kunne føre med sig, kan jeg dog paa ingen Maade dele de Ansøelser, han udtalte om det foreliggende Lovudkast. Hans Udtalelser bleve fra flere Sider imødegaaede, navnlig af den høitærede Underrigs-

minister, og hvad jeg vilde have sagt, er saaledes allerede tildeels blevet sagt, men jeg vilde dog ikke alligevel frasalbe Ordet, fordi jeg er af den Mening, at ogsaa de smaa Koster kunne gjøre nogen Gavn med Hensyn til at styrke en Sag. Jeg kan, som sagt, ikke slutte mig til, hvad den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 3die Valgkreds igaar udtalte, ligesaa lidt som til, hvad den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) udtalte idag, men jeg skal indskrænke mig til at fremsøre nogle ganske almindelige Betragtninger angaaende dette Lovudkast, som jeg mener er af en ikke ganske ringe Betydning. Det har ikke sin Betydning derved, at der føles en særdeles stor Kængsel efter det eller en særdeles stor Træng til det, enten i Kjøbstæderne eller paa Landet; Kjøbstæderne frygte jo snarere for dette Lovudkast, idet de mene, at de ved det ville komme under et Tryk, og at deres Interesser skulde lide derved. Lovudkastet har derimod sin Betydning derved, at det bringer os et ikke lidet Skridt frem paa den communale og constitutionelle Udviklings Vej; det har sin Betydning derved, at den Mand, der er bunden i Grundlovens Bogstav, og som den lovgivende Magt arbejder paa at løsgjøre, ogsaa for en Deel frigjøres ved det og træder ud i Livet — det er efter min Formening delte Lovudkasts Betydning. Vel er det saaledes, at det Løfte, der er givet i Grundlovens § 96, at Communerne selvstændigt skulde styre deres egne Anliggender under Statens Control, ingenlunde er opfyldt ved denne Lov, men der er dog gjort et stort Skridt hen derimod. Der kan være forskjellige Meninger om, hvorvidt den Vej, der er fulgt, har været den rette, hvorvidt det ikke var bedre og rigtigere, om Løftet i Grundlovens § 96 var opfyldt, før denne Lov kom, men jeg troer, at man ad begge Veie kan naae til Maalet. Der kan i det Hele ofte i saadanne Anliggender være Spørgsmaal om, hvorvidt man skal begynde fraoven eller fraenden, men begge Veie kunne være gode; om ogsaa den ene Vej fører hurtigere til Maalet, kan det være, at den anden fører sikkrere dertil.